

Tuberculosis – POLISH

Page 1

Gruźlica

Gruźlica – opis choroby, leczenia i sposobów zapobiegania

Page 2:

GRUŻLICA

Gruźlica jest chorobą zakaźną, która z reguły atakuje płuca, chociaż może uszkodzić dowolną inną część ciała.

Mniej więcej 150 lat temu, powodowała ona jedną ósmą wszystkich zgonów w Zjednoczonym Królestwie, jednakże do lat osiemdziesiątych dwudziestego wieku, wskutek lepszych warunków mieszkaniowych, poprawionych standardów żywienia i pojawienia się skuteczniejszych leków, stała się rzadkością w naszym kraju – w 1987 roku zanotowano tylko 5745 przypadków.

Jednakże gruźlica nie została całkowicie wyeliminowana. Na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat, liczba zachorowań w Zjednoczonym Królestwie powoli rosła. Obecnie, około 7000 osób zapada na gruźlicę co roku – czyli nieco więcej niż jedna osoba na 10 000 całej populacji.

Nie jest łatwo zarazić się gruźlicą – trzeba przez dłuższy czas znajdować się w bezpośrednim kontakcie z osobą cierpiącą na tę chorobę (przykładowo z chorym domownikiem), niemniej wszyscy powinni zdawać sobie sprawę z symptomów choroby, aby w razie potrzeby móc jak najszybciej uzyskać leczenie.

Gruźlica jest uleczalna – należy otrzymać zestaw specjalnych antybiotyków.

Page 4:

W jaki sposób rozprzestrzenia się gruźlica i czy jestem zagrożony zachorowaniem?

Gruźlicą można się bezpośrednio zarazić tylko od osoby, która ma zarazki w płucach lub gardle. Gruźlica rozprzestrzenia się przez powietrze, gdy osoby chore zakasłają lub kichną. Ale po to, aby złapać tę chorobę, musisz przebywać w pobliżu zarażonej osoby przez dłuższy czas. Tak więc prawdopodobieństwo, że złapiesz gruźlicę w autobusie lub metrze – dla przykładu – jest niewielkie.

Nie każda osoba cierpiąca na gruźlicę zaraża innych, zaś większość osób z zakaźną gruźlicą dosyć szybko staje się nosicielami nie zarażającymi – na ogół po około dwóch tygodniach – **pod warunkiem, że korzystają z właściwego leczenia.**

Chociaż na gruźlicę może zapaść każdy, niektóre osoby należą do grup szczególnego ryzyka. Zalicza się do nich osoby, które:

- zamieszkują w tym samym gospodarstwie domowym – lub są narażone na długotrwały bliski kontakt – z osobą chorą na zakaźną gruźlicę
- mieszkają w niezdrowych warunkach lub w przeludnieniu, w tym osoby bezdomne lub śpiące w prymitywnych warunkach
- zamieszkiwały, pracowały lub przebywały przez dłuższy czas w kraju o wysokiej zachorowalności na gruźlicę, przykładowo w krajach Azji Południowo-Wschodniej, Afryki Subsaharyjskiej lub w niektórych krajach Europy Wschodniej
- mogły być narażone na gruźlicę w młodości, gdy ta choroba była bardziej rozpowszechniona w naszym kraju
- są dziećmi osób, w których kraju pochodzenia jest wysoka zachorowalność na gruźlicę
- przebywały w więzieniu
- nie mogą zwalczyć infekcji (immunosupresja) z powodu innej choroby (np. zarażenie HIV) lub cyklu leczenia
- są uzależnione od narkotyków lub nadużywają alkoholu
- nie jedzą na tyle dobrze, aby utrzymać się przy zdrowiu

Page 6:

Skąd mam wiedzieć, czy mam gruźlicę?

Najpowszechniejsze symptomy gruźlicy to między innymi:

- kaszel, który pogarsza się na przestrzeni kilku tygodni
- utrata wagi bez wyraźnej przyczyny
- gorączka i intensywne pocenie nocne
- ogólne i nietypowe poczucie zmęczenia oraz kiepskie samopoczucie
- kasłanie krwią.

Wszystkie te symptomy mogą być oznaką innych problemów, jeżeli jednak występują u Ciebie i jesteś zaniepokojony, to porozmawiaj z lekarzem lub pielęgniarką w lokalnej przychodni lub klinice, bądź skorzystaj z centrum pomocy bezpośredniej NHS lub zadzwoń na numer NHS Direct (0845 4647).

(Dla bezpieczeństwa pacjentów, wszystkie rozmowy z NHS Direct są nagrywane. Opłata jak za połączenie lokalne.)

Jeżeli utrzymujesz bliski kontakt z osobą, którą zdiagnozowano jako chorą na gruźlicę, i istnieje ryzyko, że mogłeś się zarazić, to zostanie Ci zaoferowana wizyta kontrolna w specjalistycznej klinice.

Czy gruźlica jest uleczalna?

Tak, gruźlica może być wyleczona za pomocą specjalnych antybiotyków. Po rozpoczęciu leczenia, zauważysz poprawę zdrowia po mniej więcej dwóch – czterech tygodniach. Jednakże leczenie musi trwać co najmniej sześć miesięcy. Jest rzeczą niezbędną, abyś ukończył cały cykl leczenia. W przeciwnym razie gruźlica może powrócić w postaci odpornej na działanie zwykłych leków i znacznie trudniejszej do wyleczenia. A tę groźniejszą postać gruźlicy możesz przekazać swojej rodzinie i przyjaciołom.

W razie niewłaściwego leczenia, gruźlica może doprowadzić do śmierci.

Page 8:

Myślałem, że jest szczepionka, która zapobiega gruźlicy?

Rzeczywiście, istnieje szczepionka (BCG), którą od wielu lat stosuje się do zapobiegania gruźlicy. BCG jest najskuteczniejsza, jeżeli chodzi o zapobieganie najpoważniejszym formom gruźlicy u dzieci. Jednakże szczepionka nie zawsze zapobiega zachorowaniu, w związku z czym musisz zawsze znać oznaki i symptomy gruźlicy.

Kto może skorzystać ze szczepionki BCG?

Szczepionka BCG jest oferowana:

- niemowlętom urodzonym lub mieszkającym na obszarach, na których zachorowalność na gruźlicę wynosi co najmniej 40/100 000 mieszkańców
- niemowlętom, których rodzice lub dziadkowie urodzili się lub pochodzą z kraju, w którym zachorowalność na gruźlicę wynosi co najmniej 40/100 000 mieszkańców
- imigrantom z krajów o wysokiej zachorowalności na gruźlicę, którzy nie byli uprzednio szczepieni

Jak inaczej można zapobiec gruźlicy?

Najważniejszym i najbardziej skutecznym sposobem zapobiegania rozprzestrzenianiu się gruźlicy w naszym kraju jest diagnozowanie osób możliwie najwcześniej i dopilnowanie, aby przeszły odpowiedni cykl leczenia. Dlatego właśnie pełna wiedza o chorobie jest tak ważna.

Jadę za granicę, czy potrzebuję szczepionki BCG?

Jeżeli zamierzasz mieszkać lub pracować zagranicą w kraju o dużej zachorowalności na gruźlicę przez okres powyżej jednego miesiąca, to jest rzeczą ważną, abyś uzyskał ochronę przed gruźlicą. Poproś o pomoc w lokalnej przychodni lub klinice.

Page 10:

GRUŹLICA W LICZBACH – FAKTY

- Gruźlica występuje od mniej więcej 4000 lat – nawet na egipskich mumiach widać ślady tej choroby
- Mniej więcej 2 miliardy osób (czyli w przybliżeniu jedna trzecia całej populacji Ziemi) są zarażone wirusem gruźlicy – w związku z czym istnieje ryzyko, że w pewnym okresie życia rozwinie się u nich aktywna forma choroby
- Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) szacuje, że niemal 9 milionów osób na całym świecie zapada na gruźlicę co roku
- Gruźlica powoduje około 2 milionów zgonów rocznie. Obok malarii i HIV, jest jedną z najgroźniejszych chorób zakaźnych współczesnego świata
- W Afryce Subsaharyjskiej, epidemia HIV zwiększa podatność tubylców na gruźlicę
- W całym Zjednoczonym Królestwie, liczba zachorowań na gruźlicę wzrosła o 27% od lat osiemdziesiątych dwudziestego wieku – z 5745 przypadków do 7300 rocznie
- W Londynie, liczba przypadków zachorowań na gruźlicę wzrosła o połowę od lat osiemdziesiątych dwudziestego wieku i obecnie wynosi niemal 3000 zachorowań rocznie
- W Zjednoczonym Królestwie, ze względu na powszechny dostęp do skutecznej opieki medycznej, przypadki zgonów powodowane przez gruźlicę są rzadkie.

Page 12:

Gruźlica – powszechne obawy

Większość mieszkańców Zjednoczonego Królestwa nigdy nie zetknie się z gruźlicą. Podczas gdy jest rzeczą ważną, abyśmy potrafili rozpoznać symptomy gruźlicy i znali sposoby rozprzestrzeniania się i leczenia tej choroby, to jednak nie mniej istotne jest zrozumienie faktycznego ryzyka dla nas i naszych rodzin.

Transport publiczny i zamknięte miejsca publiczne

Używanie transportu publicznego i wykonywanie normalnych, codziennych czynności nie zwiększa ryzyka zachorowania na gruźlicę.

Gruźlica w szkołach

Jest to zjawisko niezwykle rzadkie, ale budzące wiele emocji. Dzieci chorujące na gruźlicę rzadko kiedy rozprzestrzeniają chorobę. Dzieci zarażają się gruźlicą od dorosłych, którzy mają zarazki tej choroby w płucach. W razie wykrycia dziecka chorego na gruźlicę w szkole, przeprowadza się badanie wszystkich uczniów w celu ustalenia źródła infekcji oraz zabezpieczenia pozostałych dzieci i nauczycieli. Źródłem jest z reguły członek rodziny lub osoba przebywająca w tym samym gospodarstwie domowym. W razie wykrycia zakaźnej postaci gruźlicy u członka kadry nauczycielskiej, uczniowie zostaliby przebadani zgodnie z zaleceniami lokalnych władz ds. opieki zdrowotnej.

Dlaczego wstrzymano program szczepień BCG w szkołach, jeżeli zachorowalność na gruźlicę wzrasta?

Wzorzec zachorowań na gruźlicę zmienił się znacznie od czasu wprowadzenia programu szczepień BCG w 1953 roku, w związku z czym szczepienie dzieci w przypadku bardzo niskiego ryzyka zachorowania straciło sens. W ramach nowej polityki, szczepienia BCG są oferowane tym osobom, które najwięcej na nich skorzystają w możliwie wczesnym okresie życia, gdy szczepionka jest najskuteczniejsza. (Patrz arkusz informacyjny dot. gruźlicy, opracowany przez Ministerstwo Zdrowia).

Gruźlica a imigracja

Chociaż faktem jest, że ponad połowa mieszkańców naszego kraju, u których stwierdzono gruźlicę, urodziła się zagranicą, to jednak sama imigracja nie tłumaczy ostatniego wzrostu zachorowań na gruźlicę. Mniej więcej czterdzieści procent osób, które urodziły się zagranicą i zapadają na gruźlicę w naszym kraju, mieszkało w Zjednoczonym Królestwie przez ponad dziesięć lat. Najważniejszym działaniem służącym ochronie zdrowia społeczeństwa jest zapewnienie, żeby wszystkie przypadki gruźlicy były szybko diagnozowane i skutecznie leczone.

Page 14:

Więcej informacji

Aby uzyskać więcej informacji o odpowiedniej ochronie przed gruźlicą dla siebie, rodziny i przyjaciół, skontaktuj się z:

NHS Direct pod numerem 0845 4647* lub porozmawiać z lekarzem czy przedstawicielem TB Alert

* Dla bezpieczeństwa pacjentów, wszystkie rozmowy z NHS Direct są nagrywane. Opłata jak za połączenie lokalne.

TB Alert jest organizacją charytatywną, która stawia sobie za cel rozwijanie świadomości o gruźlicy i zwalczanie tej choroby na całym świecie.

TB Alert

22 Tiverton Road

London

NW10 3HL

Telefon: 0845 456 0995

e-mail: infor@tbalert.org

Nr rejestrowy organizacji charytatywnej: 1071886

Odwiedź także witryny:

www.immunisation.nhs.uk

www.dh.gov.uk

www.tbalert.org

www.hpa.org.uk

NHS Direct Interactive – serwis informacji zdrowotnej, której jest dostępny w cyfrowej telewizji satelitarnej po naciśnięciu przycisku interaktywnego na pilocie.

Niniejsza ulotka jest dostępna w wyżej wymienionych językach na witrynie

www.immunisation.nhs.uk

Page 16:

Gruźlica

Gruźlica – opis choroby, leczenia i sposobów zapobiegania Aby otrzymać więcej kopii tej broszurki, skontaktuj się z:

Department of Health Publications

Telefon: 08701 555 455

e-mail: dh@prolog.uk.com

Telefon tekstowy (dla użytkowników minikomputerów)

0870 0102 870 dla osób niedosłyszących

Od 08.00 do 18.00, od poniedziałku do piątku

Aby uzyskać więcej informacji na temat szczepień, odwiedź naszą witrynę

www.immunisation.nhs.uk